

Az Európai Bizottság rákellenes programja – Europe’s Beating Cancer Plan
Európai Bizottság, Sajtósarok, 2021. február 3.

Kulcsszavak: népegészségügy, rákos megbetegedések, prevenció, Európai Unió

Forrás Internet-helye:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_21_342 ;

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/IP_21_342

Az Európai Bizottság a rákellenes világnap (február 4.) előestéjén terjesztette elő a rák elleni küzdelemre irányuló európai tervet. Az európai rákellenes tervet számos szakpolitikai területet átfogó intézkedések támogatják majd, a foglalkoztatás-, oktatás- és szociálpolitikától, valamint az esélyegyenlőségi politikától kezdve a marketingen, a mezőgazdaságpolitikán, az energiapolitikán, a környezetvédelmi és az éghajlat-politikán át a közlekedés-, kohéziós és adópolitikáig. Az európai rákellenes terv az európai egészségügyi unió egyik kulcsfontosságú pillére, amelyet Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke 2020 novemberében jelentett be.

Négy kulcsfontosságú cselekvési terület

A rákellenes terv négy fő cselekvési terület köré szerveződik, 10 kiemelt kezdeményezéssel és több támogató intézkedéssel. Végrehajtása a Bizottság rendelkezésére álló finanszírozási eszközök teljes skálájának felhasználásával történik. Összesen **4 milliárd eurót** különítettek el a rák elleni küzdelemre, többek között az uniós egészségügyi cselekvési programból, a *Horizon Europe* és a *Digital Europe* programból.

- **Megelőzés** az olyan kulcsfontosságú kockázati tényezők kezelésére irányuló intézkedések révén, mint a dohányzás (biztosítandó, hogy 2040-ig a lakosság kevesebb mint 5%-a dohányozzon), a káros alkoholfogyasztás, a környezetszennyezés és a veszélyes anyagok. Emellett az „egészséges életmód mindenkinek” kampány népszerűsíteni fogja az egészséges étrendet és a testmozgást. A fertőzések által okozott rákos megbetegedések megelőzése érdekében a rákellenes terv célja, hogy 2030-ra a lányok uniós célcsoportjának legalább 90%-a be legyen oltva, és a fiúk körében is jelentősen növekedjen az átoltottság;
- a rák **korai felismerése** a hozzáférés, a minőség és a diagnosztika javítása révén, valamint a tagállamok támogatása annak biztosítása érdekében, hogy 2025-re az emlő-, méhnyak- és vastagbélrákszűrésre jogosult uniós népesség 90%-a vegyen részt szűrésen. E célkitűzés elérése érdekében egy új, az EU által támogatott rákszűrési program kerül előterjesztésre;

- **diagnózis és kezelés** olyan intézkedések révén, amelyek biztosítják a rákkal kapcsolatos integráltabb és átfogóbb ellátást, valamint kezelik a minőségi ellátáshoz és a gyógyszerekhez való egyenlőtlen hozzáférést. 2030-ra a jogosult betegek 90%-ának hozzáférést kell biztosítani az új uniós hálózaton keresztül összekapcsolt komplex nemzeti rákközpontokhoz. Emellett 2021 végéig „rákdiagnosztika és kezelés mindenki számára” címmel új kezdeményezés indul az innovatív rákdiagnosztikához és -kezelésekhez való hozzáférés javítása érdekében, tovább egy, a rák megértésére irányuló európai kezdeményezés (UNCAN.eu) fogja segíteni a gyakori rákos megbetegedések kockázatának kitett személyek azonosítását;
- a rákos betegek és a túlélők **életminőségének javítása**, beleértve a rehabilitációt, a daganatok esetleges újbóli előfordulása és az áttétes betegségek esetén nyújtott segítséget, valamint a társadalmi integrációt és a munkahelyi visszailleszkedést támogató intézkedéseket. Elindul „a rákbetegek életének javítására irányuló kezdeményezés”, amely a nyomon követésre fog összpontosítani.

Emellett az új technológiák, a kutatás és az innováció támogatása érdekében új **Rákkutatási Tudásközpont (Knowledge Centre on Cancer)** hoznak létre a rákkal kapcsolatos tudományos és technikai kezdeményezések uniós szintű összehangolásának elősegítésére. Létrejön egy, **a rákgyógyászati képalkotásra vonatkozó európai kezdeményezés**, amely támogatni fogja a személyre szabott orvoslás és az innovatív megoldások javítását szolgáló új, számítógéppel támogatott eszközök kifejlesztését.

„**A rákos gyermekek segítésére irányuló kezdeményezés**” révén különös figyelmet fordítanak majd a gyermekekre annak biztosítása érdekében, hogy gyors és optimális korai felismerést, diagnózist, kezelést és gondozást lehessen biztosítani számukra. Végezetül a tendenciák, valamint a tagállamok és a régiók közötti egyenlőtlenségek azonosítása érdekében 2021-ben létrejön majd **a rák elleni küzdelemmel kapcsolatos egyenlőtlenségek nyilvántartása**.

Háttérinformációk

2020-ban az Európai Unióban 2,7 millió embert diagnosztizáltak rákkal, és további 1,3 millió ember vesztette életét a betegségben.

Határozott fellépés hiányában a rákos megbetegedések száma 2035-re a becslések szerint csaknem 25%-kal fog nőni, és a halálozások fő okává fog válni az EU-ban. Emellett a Covid19-világjárvány súlyos hatást gyakorolt a rákgondozásra: kezeléseket szakított meg, késleltette a diagnózist és a védőoltások beadását, és befolyásolta a gyógyszerekhez való hozzáférést.